

„והי בדיחה מוצלחת“, אמר שר ה- ביטחון משה דיין לעיתונאי תל-אביבי כש- שמע על אסיפה פומבית שנקראה בראשית השבוע שעבר בבית סוקולוב כדי להביע מחאה נגד הפסקת השתתפותה של ישראל בשיחות יארינג.

המש מאות אנרחים ישראלים הוכיחו שיש להם חושהומור שונה לחלוטין מ- זה של שר הביטחון. הם הקדימו לבוא כחצישעה לפני מועד האסיפה, תפסו כל מקום פנוי באולם ובמסדרונותיה, התמינו בקוצר-רוח כדי שמעל הבמה יביעו חבריהם בצורה ברורה את רחשי ליבו של כל אחד מהם לחוד.

על הבמה עשו זאת דן בן-אמוץ, ח”כ שלום כהן, הפרופסור דן מירון, ד”ר אריה זקס, חבר הקיבוץ דן כהן, הסופר עמוס קינן והמשורר יבני. תוך כדי דרישה בין הדיבורים על הבמה לבין הדיבורים באולם, במידות חום גבוהות יותר ונמוכות יותר זו מזו, היתה זו אסיפת הפגנה ברורה נגד מדיניות הממשלה שהפסיקה את ה- שיחות במרכז האו”ם עוד בטרם החלו.

„משה דיין מצחיק אותי“, אמר שמיניסט עזוב את האולם עם עשרות חבריו, „אם הוא חושב שאנחנו מצחיקים אותו. נראה מי שיצחק אחרון.“

אחיות-עניינים או אשלייה? ה- חידוש העיקרי באסיפה זו לא היה גינני מדיניותה של ממשלת ישראל, בניסיונותיה לטרפד את השיחות במגמות סיפוחיסטיות בלתי-מוסחת, כי אם דרישה שהועלתה בפי כל הנואמים כמעט: שהגיע הזמן לצרף אל הנושאים-ונותנים גם את הפלסטינים.

הי מלחמת-האזרחים בירדן היהדו עדיין באונוי המשתתפים, שידעו גם להסיק את המסקנה: הפרטנר הפלסטיני כבש לעצמו בדם את הזכות לומר את דברו.

עד כמה עובדה זו אינה מצחיקה הוכיחו

סקופ שפורסם ב- העולם הזה מכה גלים

עראפת מחכה לגולדמן

גולדה

לפגישה מראש-הממשלה גולדה מאיר. גול- דה סירבה לתת אישור כזה ועל-ידי כך הכשילה את הפגישה.

הסקופ הסנסציוני נתקבל עם פירסומו בתגובות ספקניות. מאחר שלא ניתן היה לקבל לו אישור לא מצד הד”ר גולדמן ולא מצד ראש-הממשלה, פיקפקו רבים באמינותה ומהימנותה של הידיעה המרעיר- שה שהצביעה על ניסיון הידברות עם מנ- היגי הפלסטינים — ניסיון שעשויות היו להיות לו השלכות מרחיקות-לכת לגבי פיתרון הסכסוך במזרח-התיכון.

מאחר שהידיעה נראתה דימיונית מדי כדי להיות אמת לא ציטט אותה איש. אף עיתון אפילו לא טרח להעתיקה כדי ל- הביאה לידיעת קוראיו. השבוע, באיחור של חודש, קיבל הסקופ של העולם הזה את האישור מפי כל הנוגעים בדבר.

תחילה היתה זו ראש-הממשלה, גולדה מאיר, שאישרה את הידיעה. בראיון שהע- ניקה בראש-השנה לקול-ישראל סיפרה גול- דה, בין השאר, כי הד”ר גולדמן ביקש ממנה לאתרונה רשות לפגוש אישיות ער- בית „שהוא הרבה יותר גרוע מנאצר.“

האם זה יאסר ערפאת? שאל אותה ה- מראיין, שנזכר ודאי בידיעה שפורסמה בעולם הזה. גולדה, שהיתה קשורה ב- בתחלתה לגולדמן לא לגלות את פרטי ההצעה לפגישה בינו לבין ערפאת, התחמ- קה מתשובה ישירה: „אני לא אומר את השם.“ אולם היה ברור מתשובתה כי ערפאת הוא האיש שביקש לפגוש את גולדמן. בתחילת השבוע, כאשר הגיע הד”ר נחום גולדמן לישראל, לא היה עוד טעם להס-

שער „העולם הזה“ 1732

העולם הזה היה העיתון ה- הראשון והיחיד שפירסם את הי- ידיעה המרעושה בדיוק לפני חודש ימים: יאסר ערפאת, מנהיג אירגון המחבלים ה- פלסטינים אל-פתח, עמד להיפגש עם הד”ר גולדמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי ב- תיווכו של חסן מלך מרוקו. גולדמן, נאמר בידיעה (העולם הזה 1725), ביקש אישור

תיר את הסוד הכמוס. בראיונות שהעניק לעיתונאים ולרדיו אישר גולדמן כי בעת ביקורו במרוקו בחודש יולי השנה, הוצע לו לארגן פגישה בינו לבין אחד מראשי מנהיגי אירגוני החבלה הפלסטינים, וכי ראש-הממשלה דחתה את פנייתו לאשר פגי- שה כזו, אמרה לו לבקש רשות כזו מה- ממשלה כולה.

גם גולדמן היה קשור להבטחה לא להו- כיר את שמו של יאסר ערפאת — דבר העלול להיוק למגעים אפשריים בעתיד עם ערפאת. אולם הוא דיבר בגלוי על מסרת פגישה אפשרית כזו עם ערפאת: ניסיון לברר מה רוצים בעצם מנהיגי ה- פלסטינים ובאיוה תנאים ניתן להגיע עימם להסכם כלשהו.

גילה גולדמן: מאז הכשילה גולדה את פגישתו המתוכננת עם נאצר, המשיך איש- הקשר המצרי, שהוא אחד ממחוללי ה- פיקה של נאצר לפני 18 שנים, להיפגש איתו, סיפר לו על ההדים החיוביים של „פרשת גולדמן“ במצרים, ניסה לברר אפי- שריונות נוספות כדי להפגישו עם נאצר.

המעגל ניסגר. גולדה וגולדמן הודו ב- פרשת הפגישה עם ערפאת. כאדם פר- טי, עשה גולדמן את שלו וגמר. ואילו גולדה, שהכשילה בפעם נוספת סיכוי ל- תחילתה של הידברות, המשיך ודאי להוסיף ולהצהיר שממשלתה לא תחמיץ לעולם כל פתח סיכוי לשלום.

גולדה מאיר ומשה דיין תוך פחות משבוע. הם הקדישו חלק מרכזי מנאומי ראש-השנה שלהם לנושא שעד כה לא היה קיים לג- ביהם: היישות הפלסטינית.

גולדה, שבזמנו שאלה: „מה זה יישות פלסטינית?“, הודיעה עתה, כי היא מכירה ביישות זו. גם דיין הכריז על נכונותו לנהל משאומתן עם המישטר שיבוא במ- קום מיטטרו של חוסיין, „בתנאי שזה לא יהיה גירוגי חבש.“

אלא שבדברים על יישות פלסטינית, ועל נכונותם להכיר בעובדת כינונה של מדינה פלסטינית, עסקו השניים באחיות-עניינים. הם התכוונו למדינה פלסטינית מן העבר השני של הירדן, הגדה המערבית, לגביהם, היא חלק מישראל הגדולה.

אלא שגם כאן היתה הבדיחה בסופו של דבר על חשבונם של דיין וגולדה. כי אין צל של ספק, שאחיות-העניינים הונאת תוכיח את עצמה כאשלייה-עצמית, אשר רק תאריך את דרך-הייסורים לשלום, המושחת על הכ- רה כנה ביישות הפלסטינית ובזכויות ה- פלסטינים — לא רק בממלכתו של חוסיין, כי אם בשטחים הכבושים של הגדה המע- רבית ורצועת עזה.

„מאמרו של משה דיין אינו ראוי לפירסום!“

New York Times

פסל מאמר של משה דיין

בין משה דיין לבין שר-ההסברה המצרי חסנין הייכל, על בעיות המזרח-התיכון. הם הזמינו מאמרים אצל שניהם על נושא זה.

הניו-יורק טיימס, הקשור בהסכמים מיר- חדים עם עשרות עיתונים ברחבי העולם, להם הוא מוכר חומר המתפרסם בעמודיו, דאג להכין מראש את מינויו למאמריהם של דיין והיכל. ביקש מכל המעונייין לפר- סמם להזמינם מראש — בתשלום כמובן.

דיין נענה להזמנה. הוא כתב את המאמר ב-12 באוגוסט, כחודש לפני המועד המיועד להדפסתו. מאמרו של הייכל לא הגיע ל- הפסיד הניו-יורק טיימס עד לשעת האפס. לעורכי העיתון האמריקאי נותרה הברירה להדפיס את מאמרו של דיין בלבד. אולם אחרי שקראו את תוכנו הגיעו למסקנה כי הוא חסר עניין ואינו ראוי לפירסום גם אם כותבו הוא שר-הביטחון בישראל.

כך אירע שהארץ ומעריב הדפיסו מאמר שפורסם כביכול בניו-יורק טיימס. בעוד שהוא לא הופיע שם כלל, דיין עצמו לא הפסיד מכן, מלבד אולי קצת שם טוב ככותב מאמרים. הניו-יורק טיימס שילם לו עבור המאמר סכום של 1000 דולר.

לסכום זה יתווספו עוד קצת דולרים, מהכנסות הדפסת המאמר אצל מינוי ה- ניו-יורק טיימס.

משה דיין

בארץ לא פירסם הניו-יורק טיימס כלל את מאמרו של דיין.

מדוע אם כן פירסמו העיתונים היש- ראלים שהדפיסו את מאמרו של דיין כי הוא מודפס בו ביום גם בניו-יורק טיימס? מאחורי התשובה לשאלה זו מסתתר סיפור משעשע.

בזמנו תכננו עורכי העיתון האמריקאי החשוב לערוך עימות מעל גבי עיתונם

משה דיין מרבה לדבר וזאת ה- ראיון. אולי יותר מכל שר אחר בישראל. לעומת זאת אין הוא מרבה לכ- טוב. משום כך, כאשר מיסטר יאסר באמי- צע ספטמבר הודיע היומון הארץ כי הוא עומד לפרסם מאמר, פרי עטו של שר- הביטחון, ציפו לו רבים בהתעניינות רבה.

בטח יש למשה דיין להגיד משהו חשוב, אחרת לא היה עושה זאת בכתב- עברו הלחישות כחוגים יודעידבר. ב-18 בספ- טמבר פורסם המאמר בהארץ תחת הכותרת „אל מול פני המלחמה.“ כעבור יומיים הועתק המאמר כולו במעריב. גם מעריב וגם הארץ ציינו את העובדה כי המאמר נכתב עבור העיתון האמריקאי רבה-השפה הניו-יורק טיימס, וכי הוא מתפרסם בעת ובקוונה אחת בארצות-הברית ובישראל.

המאמר עצמו היה אכזבה מוחלטת. מלבד מליצות ידועות בנוסח „המציאות כמזרח התיכון היא שארצות-הברית מוכנה רק ל- דבר וברית-המועצות — גם לירות! או „הרוסים מתקדמים דרומה ושום כוח אי- נו עומד בדרכם!“, היה המאמר מימי, פושר וחסר כל חידוש. השאלה שהתעוררה הי- תה: מה מצא הניו-יורק טיימס לפרסם רשימה זו?

התשובה לשאלה היתה מפגיעה ביותר: הניו-יורק טיימס באמת לא מצא במאמרו של דיין כל עניין. בניגוד למה שפורסם